

Profilul eficienței energetice: România

August 2015

Tendențe în domeniul eficienței energetice

Prezentare generală

ODEX este indicele utilizat în cadrul proiectului ODYSSEE-MURE pentru a măsura progresul eficienței energetice într-un sector (industrie, transporturi, gospodării) și pentru întreaga economie (toți consumatorii finali). Utilizarea indicatorilor ODEX a permis ilustrarea cantitativă a politicilor de eficiență energetică în România.

Ca rezultat al tuturor evoluțiilor sectoriale a fost înregistrată o scădere globală a indicatorului ODEX. Prin alegerea anului 2000 ca an de bază (100%) valoarea indicatorului global ODEX a fost de 75,7% în 2011. O valoare ODEX egală cu 75,7% indică o creștere a eficienței energetice cu 24,3%.

În ceea ce privește economiile de energie, în perioada 2000-2011, cele mai mari economii au fost făcute în sectorul casnic, care au reprezentat 32,2% din totalul economiilor în 2011, urmat de sectorul industrie 32%.

În perioada 2000-2010 indicele de eficiență energetică ODEX a scăzut cu 20%, la nivelul întregii economii în România. Evoluția a fost mai bună decât media europeană (10%). La această îmbunătățire semnificativă au contribuit sectoarele casnic și industrie.

Industria

Industria a avut, de asemenea o evoluție favorabilă. În comparație cu anul 2000 (100%) indicatorul ODEX calculat ca un index pe trei ani consecutivi a scăzut la 68% în 2011. Acest lucru înseamnă că eficiența energetică a câștigat 32% datorita măsurilor de eficiență energetică implementate.

Casnic

Sectorul gospodăriilor a înregistrat cea mai favorabilă evoluția din punct de vedere al eficienței energetice. Prin alegerea 2000 ca an de bază (100%) valoarea indicatorului ODEX pentru acest sector a fost de numai 67,8% în 2011. Acest lucru înseamnă că eficiența energetică a câștigat 32,2% în creștere față de perioada 2000-2010 în care eficiența energetică a crescut cu 30%.

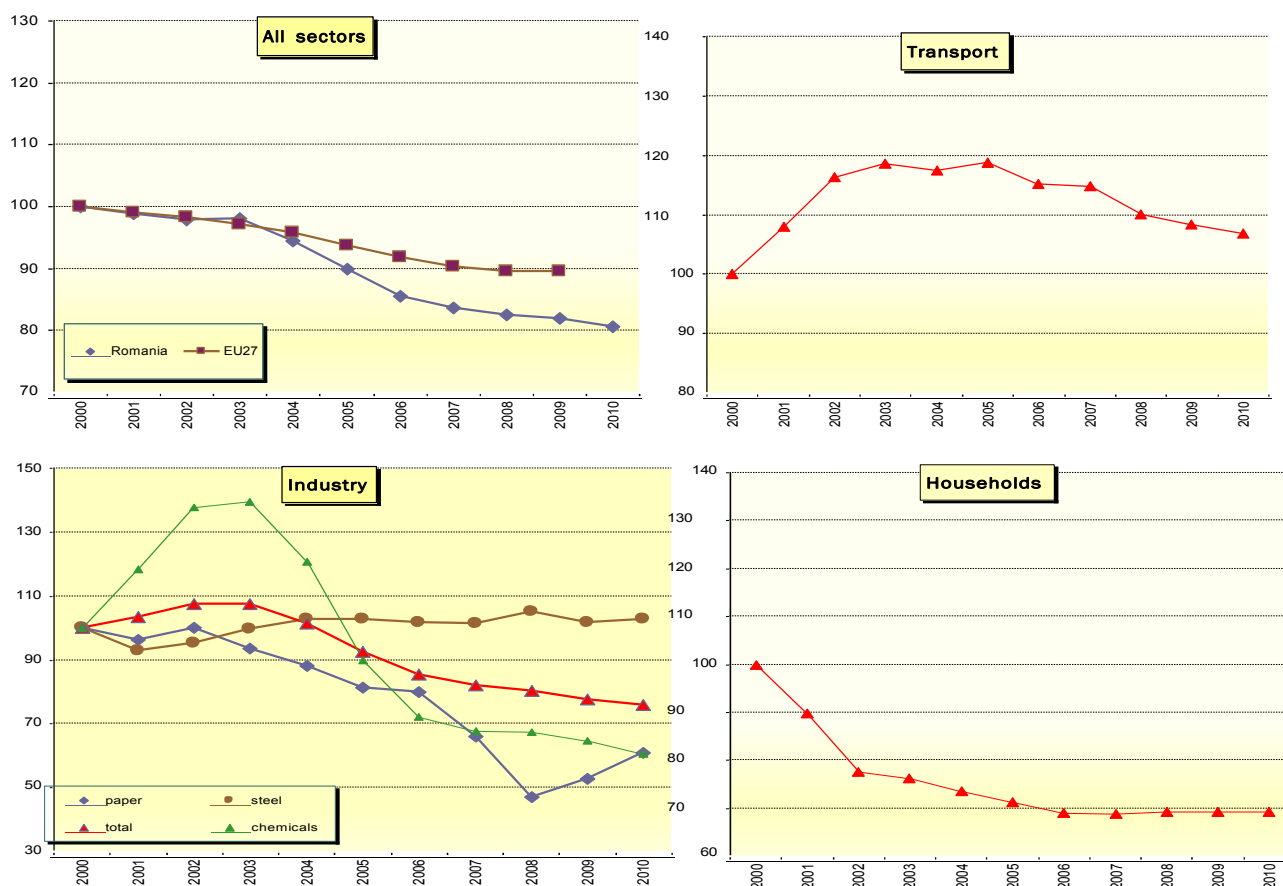
Evoluția consumului de energie în sectorul casnic și eficiența acestuia au fost influențate de doi factori divergenți:

- Inițierea de măsuri politice și tehnice pentru creșterea eficienței energetice (etichetare, izolare termică);
- Creșterea nivelului de confort al populației, creșterea numărului de aparate de uz casnic.

Transport

Sectorul transporturilor este într-o situație mai puțin favorabilă din punct de vedere al eficienței energetice. În comparație cu anul de bază 2000(100%), în 2011 valoarea indicatorului ODEX a fost de 101%, după ce a fost 108% în 2005. Tendința descendentă înregistrată în ultimii ani este, cu toate acestea, promițătoare. Din 2005 indice de eficiență energetică au avut o tendință de scădere, ceea ce implică îmbunătățirea eficienței energetice (ajungând la aproximativ 11%). Anterior, indicele de eficiență energetică a crescut între 2000-2003: o astfel de tendință a fost determinată de relansarea economică care a condus la creșterea traficului cu mijloace de transport ineficiente. După anul 2003 măsurile adoptate au condus la îmbunătățirea performanței.

Indicatorul de eficiență energetică (bază 100=2000)*

* informații suplimentare: <http://www.odyssee-indicators.org/>

Măsuri în domeniul politicii de eficiență energetică

Instituții și programe

În august 2014 a intrat în vigoare Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică. Legea transpune în legislația națională reglementările Uniunii Europene prevăzute în directivă 2012/27/CE privind eficiența energetică. Scopul principal al legii este să stabilească un cadru legislativ coerent pentru dezvoltarea și aplicarea politicii naționale de energie eficientă pentru a atinge obiectivul național de creștere a eficienței energetice.

Măsurile stabilite pentru eficiența energetică se aplică la: resurse primare, producție, distribuție, furnizare, transport și consumul final. Legea nr.121/2014 privind eficiența energetică a instituit, în cadrul ANRE, Departamentul pentru eficiență energetică. Departamentul este responsabil cu transpunerea prevederilor legii în legislația secundară.

Alte instituții implicate în domeniul eficienței energetice sunt: Ministerul pentru Energie, Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului care implementează politica guvernului în sectorul energetic, inclusiv eficiența energetică și resurse regenerabile; Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice pentru sectorul locuințelor, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Transporturilor, pentru sectorul transporturilor. Aceste instituții cooperează cu ANRE. În anul 2014 România a dezvoltat al treilea Plan Național de Acțiune în Domeniul Eficienței Energiei, conform cerințelor Directivei 27 / 2012/CE. Ținta națională orientativă privind eficiența energetică pentru România până în anul 2020 este să economisească 10 milioane tep de energie primară, care reprezintă o reducere cu 19% a consumului de energie primară (52,99 milioane tep) prevăzut prin modelul Primes 2007 pentru scenariul realist. Realizarea acestui obiectiv implică faptul că, în anul 2020 consumul de energie primară va fi de 42,99 milioane tep, în timp ce consumul de energie totală va fi de 30,32 milioane tep. Măsurile prevăzute la NEEAP III au reprezentat baza pentru stabilirea a 11 programe naționale de eficiență energetică, grupate în 5 sectoare.

Industria Programul auditul energetic și managementul energiei - Conform legii nr.121/2014 privind eficiența energetică, operatorii economici a căror consum anual depășește 1000 tep trebuie: **1.** Să numească un manager autorizat de ANRE sau să încheie un contract de management energetic cu o persoană fizică sau juridică autorizată de ANRE; **2.** Să efectuează un audit energetic anual elaborat de o persoană fizică sau juridică autorizată de ANRE și **3.** Să dezvolte programe de eficiență energetică inclusiv măsuri pe termen scurt, mediu și lung. Finanțarea proiectelor de eficiență energetică se face prin intermediul Fondului Român pentru Eficiența Energetică (FREE) și Facilitatea de Finanțare pentru Eficiență Energetică (EEFF) - program din fonduri europene "fast track" – folosit rapid de companiile din sectorul privat pentru a investi în echipamente, tehnologii sau reabilitarea clădirilor, cu scopul de a-și îmbunătăți eficiența energetică.

Casnic, servicii

Program de eficiență energetică în sectorul casnic - Coordonator: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Măsuri politice: **1.** reabilitare termică a blocurilor de locuințe - economii totale în perioada 2014-2020: 0,544 Mtoe și **2.** Reabilitare termică de case unifamiliale - economii totale în timpul 2014-2020: 0,356 Mtoe.

Prin *Programul Național pentru creșterea eficienței energetice pentru blocurile cu apartamente* au fost reabilitate 1518 blocuri de locuințe în perioada 2009-2014 din totalul de aprox. 85.000 de blocuri, reprezentând 55.293 apartamente, pentru a obține un consum specific anual de încălzire mai mic de 100 kWh/m².

Transportul

Programul de reînnoire a parcului auto

Economiile totale estimate pentru perioada 2014-2020: 0,294 Mtoe

Program pentru stimularea reînnoirii parcului național auto cu finanțare din bugetul Fondului pentru Mediu "Mașinile vechi" (Rabla). Programul permite credite, leasing pentru români la achiziții care înlocuiesc mașinile vechi. Programul de Reînnoire Parc Auto "Mașinile vechi" va fi capabil de a utiliza leasingul și creditarea pentru a finanța achiziționarea, potrivit unui ordin al ministrului mediului. Acest ordin, prevede că un proprietar poate primi bonus un tichet din partea statului pentru fiecare vehicul casat. Acest tichet cu valoare se folosește la achiziționarea unui autoturism nou.

Conform statisticilor cele mai recente ale Ministerului Mediului în perioada 2008-2010, 251.793 mașini au fost casate prin "reînnoirea parcului auto" și au fost cumpărate autoturisme noi folosind tichetele aferente. O persoană poate cumpăra o mașină nouă, folosind un maxim de trei tichete.

În anul 2011 Guvernului României a acordat 456 milioane lei acestui program; 120.000 mașini au fost casate și 39.216 de autoturisme noi au fost cumpărate folosind tichete. Valoarea programului pentru 2015 este de 200 milioane de lei, adică 25.000 tichete: 20.000 pentru persoane fizice și 5.000 pentru persoane juridice și instituții.

Prețurile la energie și taxe

Din iulie 2010 guvernul a crescut TVA de la 19% la 24%.

Măsurile de eficiență energetică selectate

Sectorul	Măsură	Din
Casnic	Performanța energetică a clădirilor existente - certificate obligatorii de eficiență energetică	2007
	Reabilitare termică a clădirilor rezidențiale finanțare prin credite bancare cu garanție de la Guvern	2010
Transport	Program pentru stimularea reînnoirii parcului național auto pentru persoane juridice și instituții	2010
	Mobilitate alternativă	2014
	Modernizarea transportului public urban	2014
Terțiar	Inventar al clădirilor administrației publice centrale și punerea acestuia la dispoziția publicului	2014
	Promovarea dezvoltării companiilor de servicii energetice – ESCO	2008
Industria	Eficiența energetică în industrie încadrată în EU-ETS	2013
	Promovarea CHP	2009

Sursa MURE - mai multe informații <http://www.measures-odyssee-mure.eu/>

